

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 103/13

Luksemburg, 12 września 2013 r.

Wyrok w sprawie T-331/11
Besselink / Rada

Sąd stwierdził nieważność w części decyzji Rady w przedmiocie odmowy udzielenia dostępu do dokumentu dotyczącego przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

Każdy obywatel Unii, każda osoba fizyczna lub prawna zamieszkała lub mająca siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji z zastrzeżeniem określonych wyjątków¹. W szczególności instytucje odmawiają dostępu do dokumentu, jeśli ujawnienie go naruszyłoby ochronę interesu publicznego w odniesieniu do stosunków międzynarodowych.

W dniu 23 stycznia 2011 r. Leonard Besselink, profesor prawa konstytucyjnego wydziału prawa Uniwersytetu w Utrechcie (Niderlandy) złożył wniosek o udostępnienie dokumentu zawierającego projekt decyzji Rady Unii Europejskiej upoważniającej Komisję do negocjacji umowy o przystąpieniu Unii Europejskiej do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC). Dokument ów zawierał również wytyczne negocjacyjne, w oparciu o które Komisja miała prowadzić negocjacje w imieniu Unii.

Na mocy decyzji z dnia 1 kwietnia 2011 r. Rada odmówiła udzielenia pełnego dostępu do dokumentu i udzieliła jedynie dostępu do częściowo odtajnionej wersji owego dokumentu, uznając, że jego ujawnienie naruszyłoby ochronę interesu publicznego w odniesieniu do stosunków międzynarodowych. Rada podniosła w szczególności, że w dokumencie wskazane zostały strategiczne cele Unii, a jego udostępnienie osłabiałoby jej pozycję negocjacyjną. Ponadto, Rada wskazała, że ujawnienie dokumentu przygotowawczego naruszałoby atmosferę zaufania pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w negocjacjach, i że mogłoby to odnieść negatywny skutek dla przyszłych międzynarodowych negocjacji Unii.

L. Besselink zwrócił się do Sądu o stwierdzenie nieważności decyzji Rady. Jego zdaniem Rada dopuściła się błędu co do prawa stosując w sposób nieprawidłowy wyjątek przewidziany w rozporządzeniu nr 1049/2001 dotyczący ochrony interesu publicznego w odniesieniu do stosunków międzynarodowych. Ponadto, podniósł on, że Rada naruszyła owo rozporządzenie i zasadę proporcjonalności odstępując od zbadania, czy właściwe byłoby udzielenie częściowego dostępu do dokumentu w szerszym zakresie, co ograniczyłoby odmowę dostępu do tych części dokumentu, w przypadku których byłoby to odpowiednie i ściśle niezbędne.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku **Sąd stwierdził nieważność w części decyzji Rady.**

Sąd stwierdził po pierwsze, że **Rada dopuściła się oczywistego błędu w ocenie odmawiając dostępu do wytycznych negocjacyjnych nr 5 dotyczących przystąpienia do protokołów dodatkowych EKPC.** Zostały one bowiem doręczone partnerom w negocjacjach i w związku z tym nie do utrzymania jest argumentacja, wedle której ich ujawnienie osłabiałoby pozycję Unii w negocjacjach. Ponadto wytyczne te zawierają jedynie stanowisko Unii dotyczące kwestii jej przystąpienia do owych protokołów, natomiast nie zawierają np. stanowiska partnerów Unii

¹ Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145, s. 43).

w negocjacjach, ani stanowiska Unii w przedmiocie stanowiska owych partnerów. W związku z tym ujawnienie tej części dokumentu nie mogło zagrozić atmosferze zaufania pomiędzy podmiotami bezpośrednio lub pośrednio uczestniczącymi w tych negocjacjach.

Po drugie, **w zakresie dotyczącym innych wytycznych negocjacyjnych Sąd stwierdził, że Rada mogła zgodnie z prawem uznać, że ujawnienie ich dokładnej treści mogło naruszyć interes publiczny w odniesieniu do stosunków międzynarodowych.** W związku z tym, nawet jeśli chodzi o dokument przygotowawczy w kontekście negocjacji międzynarodowych, stanowisko Unii może się zmieniać w zależności od rozwoju negocjacji, ustępstw i kompromisów zawieranych w tych ramach przez różne zainteresowane strony. W tym kontekście nie można wykluczyć, że publiczne ujawnienie przez Unię własnego stanowiska w negocjacjach, gdy stanowiska innych stron pozostają utajnione, może w praktyce negatywnie wpłynąć na możliwości negocjacyjne Unii.

W związku z tym, że ujawnienie żądanego dokumentu mogło naruszyć interes publiczny w odniesieniu do stosunków międzynarodowych – za wyjątkiem wytycznych negocjacyjnych nr 5 – Rada była zobowiązana do zbadania w dalszej kolejności, czy w świetle zasady proporcjonalności należało udzielić częściowego dostępu do dokumentu ograniczając ewentualną odmowę jedynie do danych objętych wskazanym wyjątkiem. W niniejszej sprawie Rada udzieliła częściowego dostępu w bardzo zawężonym zakresie, ograniczonego zasadniczo do części wprowadzającej dokumentu i do części projektu decyzji Rady. W tym względzie Sąd stwierdził, że z badania spornego dokumentu wynika, że niektóre części wytycznych negocjacyjnych mogły zostać ujawnione bez naruszenia interesu publicznego Unii w odniesieniu do stosunków międzynarodowych. Ma to miejsce w zakresie dotyczącym części projektu decyzji oraz wytycznych negocjacyjnych, w których Rada ograniczyła się do przypomnienia zasad, które powinny obowiązywać w zakresie dotyczącym negocjacji mających na celu przystąpienie Unii do EKPC. To samo dotyczy również wytycznych negocjacyjnych, w których Rada sporządza co najwyżej listę kwestii, które powinny zostać poruszone w toku negocjacji, jednak bez wskazywania szczegółowych odpowiedzi. Sąd stwierdził, iż prowadzi to do wniosku, że analiza dokonana przez Radę w zakresie dotyczącym zakresu częściowego dostępu była niezgodna z prawem. W związku z tym Sąd uznał, że **w zakresie dotyczącym części dokumentu, którego ujawnienie mogło naruszyć interes publiczny w odniesieniu do stosunków międzynarodowych Rada nie dochowała obowiązku ograniczenia odmowy wyłącznie do informacji objętych powołanym wyjątkiem.**

Z powyższych względów **Sąd stwierdził nieważność decyzji Rady w zakresie, w którym udzielono odmowy dostępu do wytycznych negocjacyjnych nr 5 oraz do nieujawnionych części dokumentu, w których przypomniano zasady ustanowione w traktacie UE, jakie powinny obowiązywać w zakresie dotyczącym negocjacji, lub w których wskazano jedynie kwestie podlegające omówieniu w toku negocjacji.** W pozostałym zakresie skarga L. Besselinka została oddalona.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793